

PODSUMOWANIE

dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna na lata 2026-2035 zawierające informacje zgodnie z **Art. 55 ust. 3** Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024r. poz. 1112 t. j.)

Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Różanna

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami i zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (Dz.U.2026 r. poz. 663 t. j.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2026 r. poz. 13 t. j.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2024r. poz. 82 t. j.),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2021r. poz. 710 z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. 1992 nr 67 poz. 337),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. 2005 nr 60 poz. 533),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 poz. 133 z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz. 1408),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz. 1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2022 poz. 2380),

Umowa na wykonanie planu urządzenia lasu (dalej Plan), zawarta została w dniu 07.05.2024 r. Zgodnie z umową prace wykonane zostały w oparciu o obowiązujące wówczas:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. 2012 poz. 1302 z późn. zm.),
- wytyczne do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych, wprowadzonych do użytku służbowego zarządzeniem nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022r.
- instrukcję urządzania lasu z 2011 r.,
- zasady hodowli lasu z 2011 r.,
- instrukcję ochrony lasu z 2011 r.,
- instrukcję ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r.,
- wytyczne komisji i narad: KZP, NTG

Przy określaniu zadań gospodarczych uwzględniono również w możliwie maksymalnym stopniu (uzależnionym od stopnia zaawansowania sporządzania projektu Planu) przepisy, wytyczne oraz zasady, zawarte w późniejszych rozporządzeniach, zarządzeniach czy instrukcjach:

- rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U.2023 poz. 672),

- zarządzeniu nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w PGL LP
- zarządzeniu nr 49 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu z dnia 20 grudnia 2023r. w sprawie wprowadzenia Standardu ochrony różnorodności przyrodniczej na terenie nadleśnictw nadzorowanych przez Dyrektora RDLP w Toruniu
- instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 116 DGLP z dnia 14 grudnia 2023 r.,
- zasad hodowli lasu stanowiących załącznik do zarządzenia nr 108 DGLP z dnia 05 grudnia 2023 r.,
- instrukcji ochrony lasu stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 109 DGLP z dnia 05 grudnia 2023 r.,

W części dotyczącej sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania Planu na środowisko, przyjęto wytyczne zawarte w Instrukcji urządzania lasu, zatwierdzonej Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21.11.2011 r.

Opisy taksacyjne wykonane zostały zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i opracowane w programie Taksator w wersji 6.0.582.

W Planie założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują między innymi na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa;
- d) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- d) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, między innymi poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
 - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.
- e) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu Planu na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia założeń do planu urządzenia lasu oraz zakresu projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych) a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) o kierunku: gospodarczym (dla drzewostanów z dominującą funkcją produkcyjną) lub ochronnym (dla drzewostanów z dominującą funkcją ochronną, ekologiczną) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu i kierunku TD;
- określenie wytycznych do kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapisane zostały w formie protokołu z KZP. Uzyskano również od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu. Założenia do tworzonego projektu planu poddane zostały publicznej debacie. Umożliwiono zainteresowanym osobom, stowarzyszeniom, instytucjom reprezentującym lokalną społeczność oraz władzom samorządowym wniesienie swoich uwag i wniosków do wypracowanych założeń.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne alternatywne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach a wraz z tym, w poszczególnych drzewostanach. Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości oraz powierzchni zrębów, niestosowania i/lub zakazu cięć zupełnych, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych ustalonych na KZP.

Zgodnie z zarządzeniem nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania

rębni i cięć zupełnych w PGL LP, zaprojektowane cięcia zupełne poddano analizie pod kątem możliwości ich modyfikacji w kierunku cięć złożonych. We wszystkich rębniach i cięciach zupełnych jakie po analizie pozostały w projekcie planu, nie stwierdzono możliwości ich modyfikacji i/lub zmiany.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić trwałość i stabilność lasów oraz ciągłość ich użytkowania.

Wariantowanie Planu pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania Programu Ochrony Przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Wszystkie zalecenia uwzględniają wytyczne zawarte w zatwierdzonych planach zadań ochronnych (PZO) lub planach ochrony (PO).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zarządzeniem z dnia 25.11.2015 r. dla rezerwatu „Różanna Dęby im. Nadleśniczego Jana Rychlickiego”, ustanowił plan ochrony (PO). Określone w ww. zarządzeniu zadania ochronne zostały uwzględnione w projekcie PUL Nadleśnictwa Różanna. Wynikające z projektu Planu zadania nie stoją w sprzeczności z zapisami planu ochrony.

Na terenie Nadleśnictwa Różanna znajdują się trzy obszary chronionego krajobrazu (OChK):

- „Zalewu Koronowskiego”, dla którego obowiązuje uchwała nr XXXVIII/538/21 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29.11.2021r.
- „Rynny Jezior Byszewskich”, dla którego obowiązuje uchwała nr XI/258/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13.11.2019r.
- „Doliny rzeki Sępolenki”, dla którego obowiązuje uchwała nr VI/117/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27.05.2019r.

Wynikające z projektu Planu zadania, nie stoją w sprzeczności z zapisami ww. uchwał.

Podczas opracowywania Prognozy wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych, do których należy między innymi określenie terminów wykonywania niektórych prac w odniesieniu do grup wydzielen, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. ochrona wokół miejsc gniazdowania gatunków strefowych, stanowiska cennych roślin itp.). W Programie Ochrony Przyrody wyszczególnione są chronione gatunki porostów, grzybów i roślin oraz wskazania, jakie należy przestrzegać w celu ich ochrony.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja Planu zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

INFORMACJA w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

W projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna uwzględniono wszystkie ustalenia zawarte w przeprowadzonej prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Przeanalizowano wpływ planu na różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra kultury materialnej. Nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania planu urządzenia lasu na wymienione elementy środowiska. Stwierdzono, że w niektórych przypadkach wpływ ten może być pozytywny.

Analizie poddano także wpływ planu na chronione i zagrożone gatunki roślin i zwierząt. Szczegółowiej omówiono gatunki, w przypadku których znana jest dokładna lokalizacja stanowisk. W stosunku do istniejących obiektów i obszarów chronionych przeprowadzona analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania wynikającego z realizacji zaplanowanych w PUL zabiegów.

Przeanalizowano wpływ zabiegów zaprojektowanych w PUL na przedmioty ochrony w istniejących obiektach i obszarach chronionych. Przeprowadzona analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania wynikającego z realizacji zaplanowanych w PUL zabiegów.

Prognoza wykazała, że realizacja zadań ujętych w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna na lata 2026-2035 nie będzie oddziaływać znacząco negatywnie na środowisko oraz na przedmioty ochrony.

2) zapisy zawarte w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, który zgodnie z Art. 57 i 58 ust. 4 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024r. poz. 1112 t. j.), jest jedynym organem właściwym w sprawie opiniowania projektu Planu.

Przed rozpoczęciem prac nad projektem Planu uzgodniony został zakres oraz stopień szczegółowości „Prognozy oddziaływania na środowisko” projektu planu urządzenia lasu na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa Różanna. Uzgodnienie to dokonane zostało pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dn. 27.11.2023 r. znak: WOP.611.46.2023.MWK.

Przed posiedzeniem NTG które miało miejsce w dniu 17.09.2025 r., dokumentacja projektu PUL Nadleśnictwa Różanna została zamieszczona na stronie BIP RDLP w Toruniu w zakładce: „Plan urządzenia lasu” pod nazwą „Materiały na NTG dla projektu PUL dla Nadleśnictwa Różanna”. Pismem z dnia 02.09.2025 r. (zn.spr.: ZS.6004.6.7.2025) poinformowano o tym fakcie strony zaproszone na posiedzenie NTG, w tym: RDOŚ w Bydgoszczy, samorządy, lokalne uczelnie, organizacje i stowarzyszenia ekologiczno-przyrodnicze, członków Zespołu Lokalnej Współpracy oraz głównych i lokalnych odbiorców drewna. W piśmie poinformowano także o możliwości składania ewentualnych uwag i wniosków za pomocą poczty elektronicznej do dnia 16.09.2025 r. lub bezpośrednio na posiedzeniu NTG. Uwagi i wnioski zgłoszone pisemnie i odczytane na NTG, zgłoszone przez uczestników NTG, w tym RDOŚ oraz sposób ustosunkowania się do nich i końcowego uwzględnienia w projekcie PUL, zostały szczegółowo omówione w protokole z NTG.

Po zakończeniu prac nad projektem PUL uwzględniającym zaakceptowane na NTG uwagi, Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Toruniu, pismem z dnia 28.11.2025r. (znak spr.: ZS.6003.12.2025) złożył do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wniosek, o wydanie opinii do projektu Planu Urządzenia Lasu

dla Nadleśnictwa Różanna na lata 2026-2035. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, pismem z dnia 19.12.2025 r. (znak: WOP.611.49.2025.FM) pozytywnie zaopiniował przedmiotowy projekt stwierdzając, że nie będzie on znacząco negatywnie oddziaływał na środowisko a w szczególności na obszary chronione w myśl ustawy z dnia 16.04.2004 r o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 poz. 13 t. j.), w tym obszary Natura 2000. Wskazał jednak na drobne nieścisłości w opiniowanej dokumentacji, wymagające rozważenia, a dotyczące:

a) uzupełnienia opisu wymienionych w POP 12-stu siedlisk przyrodniczych o syntetyczne przedstawienie kluczowych zagrożeń i działań ochronnych;

b) uwzględnienia w POP (pkt.11.2.1 oraz pkt. 6) i Prognozie informacji o planie ochrony oraz zadaniu ochronnym w rezerwacie przyrody „Różanna Dęby im. Nadleśniczego Jana Rychlickiego”;

c) uzupełnienia opisów obszarów chronionego krajobrazu o zagadnienia ochrony czynnej ekosystemów nieleśnych, zapisanych w uchwałach oraz wpisanie właściwej uchwały i jej późniejszych zmian, dotyczącej OChK Zalewu Koronowskiego;

d) korekty w POP opisu użytku ekologicznego o numerze: PL.ZIPOP.1393.UE.0403043.745 w zakresie właściwej lokalizacji (pododdziału), potrzeby wyjaśnienia różnic w powierzchni niektórych użytków ekologicznych oraz uzupełnienia informacji dotyczących zakazów wynikających z aktów prawnych;

e) uwzględnienia oprócz aktu powołującego pomniki przyrody również aktualnego aktu prawnego jakim jest uchwała nr XCI/819/24 Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 19.04.2024 w sprawie pomników przyrody oraz dopisanie zakazów odnoszących się do pomników przyrody określonych w ww. aktach prawnych;

f) planowanych w strefie ochrony częściowej bociana czarnego zadań, zwłaszcza w zakresie użytkowania rębego;

g) zamieszczenia w opisie taksacyjnym (ogólnie dostępnym) informacji wrażliwej, dotyczącej szczegółowej lokalizacji stref ochrony gatunkowej;

h) potrzeby uzupełnienia w POP informacji w zakresie ochrony gatunkowej, dotyczącej zaleceń dla orlika pospolitego oraz korekty statusu ochronnego wrony siwej i gawrona (zgodnie z informacją zawartą w opinii);

i) uzupełnienia w POP informacji o podstawie prawnej określającej listę gatunków inwazyjnych oraz ogólnych zaleceń dotyczących ich usuwania;

j) rozwinięcia opisu dotyczącego bobra europejskiego, zwłaszcza o opis jego wpływu na środowisko wodne i oddziaływanie (w ujęciu: pozytywne i negatywne) na siedliska przyrodnicze;

k) uzupełnienia w POP informacji o roli i znaczeniu pozostawiania drewna do naturalnego rozkładu oraz jego ilości i struktury w drzewostanach stanowiących siedliska przyrodnicze.

l) uszczegółowienia w POP informacji dotyczącej pozostawiania nieogrodzonych „przesmyków” dla zwierzyny oraz doprecyzowania metody ich zakładania;

ł) rozszerzenia zakresu analiz i bieżącego określania elementów, które należy objąć monitoringiem w ramach systemu nadzoru i kontroli w PGL LP, takich jak: liczebność populacji gatunków chronionych zwierząt, rzeczywisty i potencjalny areal występowania chronionych gatunków roślin, stan zachowania i jakość siedlisk przyrodniczych, perspektywy zachowania gatunków o znaczeniu dla Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków.

RDLP w Toruniu zgodnie z art. 55 ust.1 ustawy z dnia 3.10.2008 r. ooś (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112) rozważyła powyższe uwagi i ustosunkowała się do nich w następujący sposób:

ad.a) uznając zasadność uwagi, w pkt. 7.2.2 POP „Siedliska przyrodnicze”, opis każdego siedliska uzupełniono o zapis dotyczący zagrożeń, presji oraz działań ochronnych.

ad.b) uznając zasadność uwagi, w pkt. 6.1 i 11.2.1 POP oraz 4.1.6.1 Prognozy „Rezerwat przyrody”, w opisie rezerwatu dopisano informację o planie ochrony oraz wynikającym z niego zadaniu ochronnym.

ad.c) uznając zasadność uwagi, opisy OChK uzupełniono o zapisane w uchwałach informacje dotyczące ochrony czynnej ekosystemów nieleśnych oraz zaktualizowano uchwały dotyczące OChK Zalewu Koronowskiego.

ad.d) uznając zasadność uwagi, w pkt. 6.3 POP zweryfikowano lokalizację wskazanego użytku, dodano informację o obowiązujących zakazach wynikających z aktów prawnych oraz w Tabeli 7 POP dodano kolumnę z powierzchnią ewidencyjną użytku, w kilku przypadkach inną niż wynikająca z aktu powołującego. Obowiązująca jest powierzchnia ewidencyjna.

ad.e) uznając zasadność uwagi, w pkt. 6.4 POP „Pomniki przyrody” dopisano uchwałę RM w Koronowie z 2024 roku oraz zakazy odnoszące się do pomników przyrody, wynikające z obowiązujących uchwał.

ad.f) uznając zasadność uwagi, w pkt. 11.6 POP „Ochrona strefowa” dopisano zapis, dotyczący uszczegółowienia warunków realizacji planowanych w strefie okresowej zadań.

ad.g) zamieszczona w celu wygenerowania z bazy stosownych zestawień w zakładce opisu taksacyjnego „informacje różne” informacja o strefie, została usunięta. Szczegółowa lokalizacja gatunków podlegających ochronie, w tym stref ochrony gatunkowej, została zamieszczona w nie upublicznionej wersji POP.

ad.h) uznając zasadność uwagi, w tabeli pkt. 11.3 POP „Ochrona gatunkowa roślin”, dopisano zalecenia ochronne dla orlika pospolitego a w tabeli 11 pkt.6.5 POP „Ochrona gatunkowa” skorygowano status ochronny wrony siwej i gawrona.

ad.i) uznając zasadność uwagi, w pkt. 2 i 11.1 POP dopisano podstawę prawną określającą listę gatunków inwazyjnych oraz ogólne zalecenia dotyczące ich usuwania.

ad.j) w pkt. 11.8 POP „Kształtowanie stosunków wodnych”, dopisano informację o pozytywnym wpływie bobra w zakresie retencji wody. Ponieważ populacja bobra nie stanowi zagrożenia dla trwałości lasów a ewentualne szkody są niewielkie, bez znaczenia gospodarczego, odstąpiono od opisu ekologii tego gatunku w oparciu o § 147 Instrukcji urządzania lasu, określający szczegółowo zakres POP.

ad.k) uznając zasadność uwagi, dodano pkt. 7.3.7 w POP „Znaczenie zasobów martwego drewna w zasobach przyrodniczych”.

ad.l) uznając zasadność uwagi, w pkt. 11.1 POP „Ogólne wytyczne i zasady organizacji gospodarstwa leśnego i realizacji prac leśnych”, dopisano stosowny zapis:

„- w celu zapobiegania tworzeniu barier ekologicznych, na etapie zakładania upraw leśnych, w obiektach wielkopowierzchniowych projektować przejścia dla zwierząt (powierzchnie bez grodzień o szerokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów), zwłaszcza w miejscach znanych szlaków migracyjnych.”

zgodny z zapisem w § 176 Instrukcji Ochrony Lasu.

ad.1) zdaniem RDLP w Toruniu nie ma obecnie możliwości rozszerzenia zakresu monitorowania zmian ilościowych i jakościowych w elementach środowiska przyrodniczego takich jak: liczebność populacji chronionych gatunków zwierząt, rzeczywisty i potencjalny areał występowania chronionych gatunków roślin, stan zachowania i jakość siedlisk czy perspektywy zachowania gatunków o znaczeniu dla Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków. Zapisy zawarte w Prognozie w rozdziale 3.7 „Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.” uważamy za wystarczające i odpowiadające zakresowi monitoringu określonym w obowiązującej Instrukcji Ochrony Lasu. Ponadto stan przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Różanna monitorowany jest corocznie i opisywany w sprawozdaniach sporządzanych przez pracowników terenowych nadleśnictwa zgodnie z pkt 2, część IV Instrukcji Ochrony Lasu. Przyjęta procedura monitorowania stanu przyrody jest zgodna z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej. Monitoring liczebności populacji chronionych gatunków zwierząt, rzeczywistego i potencjalnego areału występowania chronionych gatunków roślin, stanu zachowania i jakości siedlisk czy perspektyw zachowania gatunków o znaczeniu dla Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków na obszarze całego nadleśnictwa, wymaga znajomości rzeczywistego stanu aktualnego, czyli wykonania pełnej inwentaryzacji przyrodniczej.

3) zgłoszone uwagi i wnioski

Do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna na lata 2026 – 2035 podczas jego opracowywania oraz w czasie konsultacji po zakończeniu prac, w wyznaczonych terminach (ostatecznie po NTG do 31.12.2025r.), nie wpłynął żaden wniosek.

W związku z zarządzeniem nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych” dotychczasowe, obligatoryjne konsultacje społeczne wynikające z przepisów prawa a zwłaszcza z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zostały dodatkowo wzbogacone o dialog społeczny prowadzony z przedstawicielami zainteresowanych stron, w tym samorządów, uczelni, lokalnej społeczności i organizacji, w ramach tzw. Zespołów Lokalnej Współpracy (dalej ZLW). Decyzją nr 4/2023 z dnia 10.02.2023 r. (znak spr.: N.0210.11.2023.MM), nadleśniczy Nadleśnictwa Różanna powołał ZLW w Nadleśnictwie Różanna, w skład którego weszli:

- 1) pracownicy nadleśnictwa
 - Artur Karetko, nadleśniczy,
 - Jan Krupa, z-ca nadleśniczego,
 - Monika Maksellon, rzecznik prasowy nadleśnictwa,
 - Janusz Flies, St. Spec. SL ds. Użytkowania, zbytu oraz edukacji leśnej.
- 2) przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy Koronowo
 - Roman Romański, Wydział Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Krajobrazu i Zarządzania Energią,
 - Magdalena Tabasz, Wydział Obsługi Przedsiębiorczości i Promocji.
- 3) przedstawiciele Straży Ochrony Przyrody Powiatu Bydgoskiego
 - Sebastian Muszyński, Tomasz Lewicki, Joanna Okoniewska.

4) przedstawiciele Stowarzyszenia „Dolina Brdy 1956”

- Adam Nowogórski, Szymon Romanowski, Karol Buczkowski.

5) przedstawiciel ZHP Koronowo

- Włodzimierz Domek.

Zespołem, którego skład osobowy pozostał sprawą otwartą, kierował nadleśniczy.

Przed posiedzeniem Narady Techniczno-Gospodarczej, Nadleśniczy Nadleśnictwa Różanna – Pani Aleksandra Soborska-Gnap zorganizowała spotkanie konsultacyjne członków ZLW, dotyczące działalności nadleśnictwa w zakresie przyrodniczo-kulturowym, turystycznym, ochrony przyrody i hodowli lasu oraz sporządzanego projektu PUL a w szczególności planowanych w nim zadań oraz zasięgu i zasad postępowania w lasach o zwiększonej funkcji społecznej. Na spotkaniu, które odbyło się w dniu 25.08.2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Różanna uczestniczyło 5-ciu członków ZLW, 5-ciu przedstawicieli nadleśnictwa oraz 3-ch przedstawicieli wykonawcy projektu Planu urządzenia lasu. Wykonawcy przedstawili wyniki inwentaryzacji stanu lasów nadleśnictwa i planowane na ich podstawie wielkości zadań gospodarczych oraz zapoznali ze sposobem tworzenia PUL. Obecni na spotkaniu członkowie ZLW nie wnieśli uwag do przedstawionego projektu oraz proponowanych obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Różanna. Poruszone przez członków ZLW sprawy dotyczące szlaków konnych, edukacji leśnej na terenie Gminy Dobrcz, powalonych drzew w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i zbiorników wodnych oraz wycinki drzew wzdłuż linii kolejowej Maksymilianowo-Serock, były omówione na bieżąco – na spotkaniu.

4) wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko nie zostało przeprowadzone, gdyż nie stwierdzono możliwości wystąpienia negatywnego, transgranicznego oddziaływania projektu PUL na środowisko.

5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu.

Czynności gospodarcze ujęte w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna oraz sposób i terminy ich realizacji nie spowodują pogorszenia stanu chronionych gatunków i siedlisk.

Monitorowanie zadań określonych w Planie Urządzenia Lasu, zatwierdzonego przez Ministra właściwego ds. środowiska, będzie oparte o system kontroli w Lasach Państwowych, głównie w ujęciu dziesięcioletnim (średniookresowym) poprzez kontrole okresowe Regionów Inspekcyjnych Lasów Państwowych, kontrole sprawdzające i problemowe Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego, kontrole funkcjonalne wydziałów merytorycznych RDLP (krótkookresowe). Skutki realizacji postanowień planu zawierać będzie analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego, dokonana przez nadleśniczego i zamieszczona w elaboracie nowego p.u.l.

Raport z ww. monitoringu stanowić będzie część protokołu z Narady Projektu Planu. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analiz gospodarki przeszłej, przeprowadzonych kontroli zakresu ochrony lasu, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu na początku obowiązywania planu, w tym z aktualizowanego Programu Ochrony Przyrody.

Coroczny monitoring chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów wykonywany będzie zgodnie z Instrukcją ochrony lasu a więc obligatoryjnie poprzez przeprowadzenie na co najwyżej 14 dni przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej, wizji terenowej przez leśniczego wraz z pracownikiem biura nadleśnictwa zakończony spisaniem notatki służbowej. Pozostałe stanowiska w wydzieleniach nieobjętych zabiegami monitoruje się fakultatywnie.

Obiektywną ocenę skutków realizacji postanowień *Planu* na środowisko, powinien zapewnić w szczególności monitoring (1 na 10 lat w ostatnim roku pul) następujących wskaźników:

- a) struktury powierzchniowej lasów według gatunków panujących i rzeczywistego udziału w składach gatunkowych drzewostanów;
- b) zgodności składów gatunkowych upraw z przyjętymi w planie orientacyjnymi składami gatunkowymi upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych;
- c) powierzchni uznanych odnowień naturalnych, w tym w obrębie siedlisk przyrodniczych w okresie realizacji planu i ich udziale w całkowitej powierzchni odnowień;
- d) miąższości drewna martwego w ekosystemach leśnych nadleśnictwa.

W ramach przeprowadzanych wszystkich kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębny w odniesieniu do propozycji zawartych w Planie (np. pozostawienie pasów ochronnych, ekotonów, biogrup, drzew dziuplastych);
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębny i przedrębny w drzewostanach, co do których podano w Prognozie zalecane terminy zabiegów;
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

Głównym elementem monitoringu skutków realizacji planu urządzenia lasu jest następna rewizja Planu, w której przeprowadza się analizę gospodarki przeszłej, sporządza aktualizację programu ochrony przyrody oraz przeprowadza Strategiczną Ocenę Oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Zatem monitoring ww wskaźników zostanie przeprowadzony jednokrotnie w okresie 10 lat.

UZASADNIENIE

dla projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna na lata 2026-2035 zawierające informacje zgodnie z **Art. 42 ust. 2** ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024r. poz. 1112 t.j.)

INFORMACJA o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Zarządzeniem nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu, dostosowane zostały do zapisów ww. ustawy o udostępnianiu informacji, dotychczasowe przepisy dotyczące przebiegu konsultacji społecznych oraz udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie sporządzenia projektu planu urządzenia lasu.

Informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna, terminie zwołania KZP, możliwości udziału w nim społeczeństwa oraz zapoznania się z projektem założeń i wytycznych do projektu planu urządzenia lasu, umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Toruniu w dniu 06.09.2023 r. oraz prasie – „Nasz Dziennik” (cały nakład gazety) w dniu 07.09.2023 r. Pismem z dnia 07.09.2023 r. (zn. spr.: ZS.6004.6.2.2023) zaproszono na posiedzenie KZP przedstawicieli lokalnych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i towarzystw przyrodniczych oraz członków Zespołu Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Różanna, jaki powołano na podstawie zarządzenia nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022 r. w sprawie „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

Zakres oraz stopień szczegółowości „Prognozy oddziaływania na środowisko” projektu planu urządzenia lasu na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa Różanna uzgodniony został na wniosek dyrektora RDLP w Toruniu (znak: ZS.6003.12.2023) z dnia 31.10.2023r. pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27.11.2023 r. (znak: WOP.611.46.2023.MWK).

W dniu 02.10.2023r. odbyło się posiedzenie Komisji Założeń Planu (dalej KZP), na którym opracowano założenia do tworzonego projektu planu w postaci protokołu z KZP.

W dniu 18.12.2023 r. w prasie „Nasz Dziennik” (cały nakład gazety) oraz 15.12.2023 r. w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Toruniu, umieszczono informację o wyłożeniu do wglądu zawartych w protokole z KZP założeń do Planu oraz terminie składania do nich uwag i wniosków oraz ich rozpatrzenia przez Dyrektora RDLP w Toruniu.

W wyznaczonym terminie - do 15.01.2024 r. nie wpłynął żaden wniosek.

Umowa na sporządzenie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Różanna została podpisana w dniu 07 maja 2024 r.

Po przeprowadzeniu przez wykonawcę prac terenowych, wykonaniu w ramach prac kameralnych odpowiednich zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych wraz z mapami przeglądowymi, wykonaniu Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko, Dyrektor RDLP w Toruniu zwołał na dzień 17 września 2025 r. Naradę Techniczno – Gospodarczą (NTG). Informacja o NTG została w dniu 01.09.2025 r. zamieszczona na stronie BIP RDLP w Toruniu w zakładce: „Wystąpienia, komunikaty i ogłoszenia”. Przed posiedzeniem NTG dokumentacja projektu PUL Nadleśnictwa Różanna została zamieszczona na stronie BIP RDLP w Toruniu w zakładce: „Plan urządzenia lasu” o czym poinformowano pismem z dnia 02.09.2025 r. (zn.

spr.: ZS.6004.6.7.2025) wszystkie strony zaproszone na NTG, w tym członków Zespołu Lokalnej Współpracy oraz na stronie internetowej Nadleśnictwa Różanna.

W związku z zarządzeniem nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, dotychczasowe, obligatoryjne konsultacje społeczne wynikające z przepisów prawa a zwłaszcza z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zostały dodatkowo wzbogacone o dialog społeczny prowadzony z przedstawicielami zainteresowanych stron, w tym samorządów, uczelni, lokalnej społeczności i organizacji, w ramach tzw. Zespołów Lokalnej Współpracy (dalej ZLW). Decyzją nr 4/2023 z dnia 10.02.2023 r. (znak spr.: N.0210.11.2023.MM), Nadleśniczy Nadleśnictwa Różanna powołał ZLW w Nadleśnictwie Różanna. Zespołem, którego skład osobowy pozostał sprawą otwartą, miał kierować nadleśniczy.

Przed posiedzeniem NTG nadleśniczy zorganizował w dniu 25.08.2025 r. spotkanie członków ZLW, na którym przedstawiciel Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu przedstawił podstawowe założenia i wielkości projektu planu na lata 2026-2035, ze szczególnym uwzględnieniem modyfikacji rębni zupełnych i nie stosowania ich w lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

ZLW pozytywnie ocenił przedstawione założenia do projektu PUL dla Nadleśnictwa Różanna na lata 2026-2035.

W okresie od ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania projektu PUL dla Nadleśnictwa Różanna do zwołania NTG nie wpłynął żaden wniosek.

Uwagi i wnioski zgłoszone bezpośrednio przez uczestników NTG, w tym RDOŚ w Bydgoszczy oraz sposób ustosunkowania się do nich i końcowego uwzględnienia w projekcie PUL, zostały szczegółowo omówione w protokole z NTG. Wykonawca prac w ostatecznej wersji opracowywanego projektu planu urządzenia lasu uwzględnił wszystkie ustalenia NTG.

W dniu 28 listopada 2025 r. na stronie internetowej oraz BIP RDLP w Toruniu, ukazała się informacja o możliwości zapoznania się i wniesienia uwag do projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Różanna. Udostępnione zostały do pobrania pliki z projektem planu urządzenia lasu: Opis ogólny - projekt, opisy taksacyjne, Program Ochrony Przyrody, załącznik do POP – weryfikacja siedlisk przyrodniczych, Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu, mapy przeglądowe: drzewostanów i cięć rębnych, mapy sytuacyjno-przeglądowe: walorów przyrodniczo-kulturowych i obszarów chronionych i funkcji lasu oraz protokół z NTG. Umożliwiono każdej zainteresowanej osobie wniesienie uwag i wniosków do projektu planu w formie pisemnej lub elektronicznej, w terminie do 31 grudnia 2025 r.

W wyznaczonym w ogłoszeniach terminie nie wpłynął żaden wniosek z uwagami lub opiniami dotyczącymi wyłożonego projektu planu urządzenia lasu.

W dniu 28 listopada 2025 r. pismem znak spr.: ZS.6003.12.2025, przekazano do RDOŚ w Bydgoszczy celem zaopiniowania, projekt planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, pismem z dnia 19 grudnia 2025 r. znak spr.: WOP.611.49.2025.FM, pozytywnie zaopiniował projekt planu urządzenia lasu stwierdzając, że nie będzie on znacząco negatywnie oddziaływał na środowisko, a w szczególności na obszary chronione w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004

roku o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 r. poz.13 t. j.), w tym wyznaczone, mające znaczenie dla Wspólnoty i projektowane, przekazane do Komisji Europejskiej obszary Natura 2000 oraz przedstawił kilka uwag dotyczących stwierdzonych braków i/lub nieścisłości wymagających doprecyzowania lub uzupełnienia.

Zgodnie z art. 55 ust.1 ustawy z dnia 03.11.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, odniesiono się do uwag zawartych w opinii RDOŚ do projektu planu. Uwagi oraz sposób ich uwzględnienia został omówiony na stronie 6, 7 i 8 niniejszego podsumowania.

Sporządził:
Janusz Nosowicz

Janusz
Nosowicz

Elektronicznie
podpisany przez Janusz
Nosowicz
Data: 2026.07.17
10:37:46 +02'00'

Zatwierdził:

Marek
Mirośław
Sobczak

Elektronicznie
podpisany przez
Marek Mirośław
Sobczak
Data: 2026.07.17
11:18:30 +02'00'

Jan
Frankowski

Elektronicznie podpisany
przez Jan Frankowski
Data: 2026.07.17 09:14:50
+02'00'